

[Time: 3 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:** 1. All the questions are compulsory
2. Figures to the right indicate full marks.

- Q.1** Answer the following (in not more than two sentences). (20)
- When consent is not said to be free?
 - Define coercion?
 - What is the exception to agreement in restraint of trade?
 - Give two instances of invitation to offer?
 - When time is essence for the performance of the contract?
 - Write two Clayton's rules?
 - Who can sue for recovery of possession of movable property?
 - Under what circumstances can court order for rectification of instruments?
 - Against whom declaratory decree is effective?
 - What are the different types of injunctions?
- Q.2** Write short notes on (any four): (20)
- Novation
 - Wagering agreements
 - Anticipatory breach of the contract
 - Doctrine of strict construction.
 - Mandatory injunction
 - Specific performance of the contract
- Q.3** Answer the following by giving reasons (any two) (12)
- A purchases a steamer ticket. On the back of the ticket, a condition has been printed that the company will not be liable for loss or injury to the passenger or his luggage. On the face of the ticket, there was no indication that some conditions have been printed on the back of the ticket. The luggage of 'A' is lost due to negligence of the staff of Steamer.
 - What is 'reasonable notice of terms' under Standard Form of Contract?
 - Can the company be held liable for the loss?
 - 'X' agreed to sell his car to 'Y' the worth of which is Rs. 4,00,000 for Rs.10,000. X's consent to the contract is freely given. Subsequently X denied selling his car to Y contending that the consideration was inadequate. Therefore the agreement is void.
 - When the contract can be avoided on the ground of inadequacy of the consideration?
 - Whether A succeeds in this case?
 - Ram files a suit against Laxman for declaration that he is entitled to receive Rs.10,000. However, he did not pray for recovery of the said amount and interest on the amount from B.
 - What is declaratory decree?
 - Can declaration be ordered in the above case? Give reasons?

Q.4 Answer the following (**any four**)

(48)

- a) Define proposal. What are the essentials of a valid proposal?
- b) "Certain relations resembling those of contract." explain?
- c) When contract is said to be induced by fraud? When duty to speak arises?
- d) Discuss about the doctrine of frustration and what are specific grounds of frustration?
- e) What is rescission of contract? When rescission can be ordered by the court and the limitations on the right?
- f) Discuss the law relating to cancellation of instruments under the Specific Relief Act?

वेळ : ३ तास

एकूण : १०० गुण

पूर्व सुचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य
२. उजवीकडे नमुद अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र. क्र. १. खालील प्रश्नांची प्रत्येकी दोन वाक्यात उत्तरे द्या

२०

- (अ) संमती मुक्त नाही असे कधी म्हणू शकतो?
- (ब) जबरदस्ती ची व्याख्या सांगा.
- (क) व्यापारास प्रतिबंध करणाऱ्या कराराशी संबंधित असलेला अपवाद कोणता?
- (ड) प्रस्तावाच्या आमंत्रणाची दोन उदाहरणे द्या.
- (इ) कराराची अंमलबजावणीसाठी वेळ हा कधी अत्यावश्यक घटक असतो?
- (ख) क्लेटॉन चे दोन नियम लिहा.
- (ग) स्थावर जंगम मालमत्तेचा ताबा मिळविणेसाठी कोण दावा करू शकतो
- (घ) कोणत्या परिस्थितीत न्यायालय दस्तऐवज दुरुस्ती चे आदेश देऊ शकते?
- (च) घोषणात्मक हुकुमनामा कोणाविरुद्ध लागू असतो?
- (ज) विविध प्रकारचे मनाई हुकुम कोणते?

प्र. क्र. २. संक्षिप्त टीपा लिहा (कोणतेही चार)

२०

- (अ) कराराचे नवीनीकरण
- (ब) पैजेचे करार
- (क) कराराचा पूर्वकल्पित भंग
- (ड) कठोर रचनेचा सिद्धांत
- (इ) अनिवार्य मनाई हुकुम
- (फ) कराराची विशिष्ट अंमलबजावणी

प्र. क्र. ३. खालील प्रश्नांची कारणे देऊन उत्तरे द्या (कोणतेही दोन)

१२

अ. 'अ' जहाजाचे तिकीट खरेदी करतो. तिकीटाच्या मागे अट छापलेली असते की प्रवाशाला किंवा त्याच्या सामानाला झालेल्या नुकसानाला किंवा इजेला कंपनी जबाबदार असणार नाही. तिकीटाच्या पुढील भागावर असे काहीही दर्शविलेले नसते की तिकीटाच्या मागील भागावर काही अट छापलेली आहे. जहाजातील कर्मचाऱ्यांच्या निष्काळजीपणामुळे अ हे सामान हरवले जाते.

- १) प्रमाणभूत स्वरूपाचा कराराच्या अंतर्गत 'अटीच्या बाबत वाजवी सुचना' म्हणजे काय?
- २) अ ला झालेल्या नुकसानासाठी कंपनीला जबाबदार धरले जाईल का?

- ब. 'क्ष' हा त्याची रू.४,००,०००— किमतीची कार वाय ला रू.१०,०००—ला विकत देण्यास तयार झाला. क्ष ची सदर कराराला दिलेली संमती ही मुक्तपणे व राजी खुशीने दिलेली संमती होती. त्यानंतर क्ष ने वायला कार विकत देण्यास नकार दिला कारण मोबदला पर्याप्त नाही. म्हणून करार निरर्थक आहे.
- १) अपर्याप्त मोबदल्याच्या आधारावर करार कधी टाळता येऊ शकतो.
- २) वरील केस मध्ये क्ष यशस्वी होईल का?
- क. राम हा लक्ष्मणाकडून रू.१०,०००/— प्राप्त करण्यास पात्र आहे हे घोषित करणेसाठी लक्ष्मणाच्या विरुद्ध दावा दाखल करतो. परंतु सदर दाव्यात त्याने सदर रक्कम व त्यावरील व्याज हे लक्ष्मणाकडून वसूल करणेसाठी विनंती केली नाही.
- १) घोषणात्मक हुकुमनामा म्हणजे काय?
- २) वरील केसमध्ये घोषणात्मक हुकुमनाम्याचा आदेश देता येईल का कारणे द्या.

प्र. क्र. ४. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणतेही चार)

४८

- (अ) प्रस्तावाची व्याख्या सांगा. वैध प्रस्तावाचे आवश्यक घटक कोणते ?
- (ब) 'करारासादृश्य असलेले विशिष्ट नातेसंबंध' स्पष्ट करा.
- (क) करार हा लबाडीने व फसवणुकी द्वारे प्रेरित आहे असे कधी म्हणू शकतो? बोलण्याचे कर्तव्य कधी उत्पन्न होते?
- (ड) करार विफलतेचा सिद्धांताची चर्चा करा आणि करार विफलतेचे विशिष्ट आधार कोणते?
- (इ) करार रद्द करणे म्हणजे काय न्यायालय कधी करार रद्द करण्याचे आदेश देऊ शकते आणि करार रद्द करणेचे हक्कावर असलेल्या मर्यादा व बंधने कोणते?
- (फ) विशिष्ट दिलासा कायदा अंतर्गत दस्तावेज रद्दबातल करणेसंबंधीचा असलेला कायदा यावर चर्चा करा.
